

Vellykket legevaktsprosjekt i Namdalen rett før innføring av fastlegeordningen – hva nå helseminister Høybråten?

Helse- og Sosialdepartementet har fått en vanskelig floke å løse før vinteren er omme. For å gjøre allmennlegestillinger mer attraktive før innføringen av fastlegeordningen gikk departementet inn med solid finansiell støtte til legevaktsprosjektet i Namdalen.

Evalueringa av dette prosjektet er så positiv at spørsmålet nå egentlig bare dreier seg om hvordan ordningen kan bli innført i resten av landet.

(For Namdalen er ordningen forlenget av departementet utover forsøksperioden da det ansees umulig å avslutte en så vellykket ordning):

Kreative forslag til lokale løsninger dukker opp som paddehatter i alle landsdeler, departementet bør således ikke engste seg for om det lar seg gjennomføre rent praktisk.

Den økonomiske siden av saken er derimot ikke enkel å få oversikt over, ei heller ane rekkevidden av. Når Grimsmo, som har evaluert ordningen, har regnet ut at RTV har spart 27% av sine utgifter på legevakter i forsøksperioden, skyldes det i hovedsak at legevakts-henvendelsene noe overraskende har falt 24% i forsøkskommunene mot bare 1 % i sammenliknbare områder. Dette er en 'sideeffekt' man vel ikke vet om blir varig.

Legevaktssentralen var etablert på Namdal sykehus før forsøksperioden. I dette nummeret av Utposten påpeker Jøsendal i sitt innlegg ganske riktig at et slikt utgangspunkt ikke er realiteten for mange av landets kommuner. Utgiftene til etablering og drift av legevaktsentralene vil utgjøre en ikke ubetydelig utgift ved innføring av denne ordningen i hele landet.

Det er imidlertid utgiftene til anstendig honorering av legevaktslegene striden virkelig kommer til å stå om. Allemennlegene har nå for alvor tatt tak i den uanstendig lave godtgjørelsen for legevaktsarbeide nattetid, og vi tror det ikke lenger er mulig for noen å tro at allmennleger søker seg til jobber der du får kr 35 for å bli vekket midt på natta og gi et råd om en mer eller mindre vanskelig medisinsk problemstilling. Om legen så ligger våken en time eller to og ergrer seg over unødvendige telefonhenvendelser eller grubler på om hun kanskje likevel skulle dratt ut og sett på det febrile barnet, må lønnen eventuelt hentes i himmelen, for den tiden er RTV fullstendig uvedkommende.

Ingen hadde trodd at nærmest total omorganisering av legevaktene skulle presse seg frem midt forhandlingsfasen rundt fastlegeordningen. For Helse- og Sosialdepartementet som har i oppdrag fra Stortinget å innføre denne ordningen uten økte økonomiske rammer må dette fortone seg som et mareritt: De vet så altfor godt at legevaktene er noe av det som skremmer leger mest fra å søke allmennlegestillinger. De må på få måneder fremskaffe minst 600 ny allmennleger (til stillinger som kommunene til alt overmål ikke tør utlyse, for hvem har lovet dem økonomisk kompensasjon for disse økte utgiftene?). Og alle vet så alt for godt at nok en utsettelse av fastlegeordningen neppe tåles fra noe hold, da vil troverdigheten til ordningen bli borte som dugg for solen.

Jøsendal har sannsynligvis pekt på det eneste botemiddelet for helseministerens store kattepine: Det må friske midler inn i finansieringa av legevaktsarbeidet og vi vil legge til: Disse midlene bør fremskaffes med ekspressfart! Stortingets forestilling om å innføre fastlegeordningen gratis er et utrolig naivt vedtak som politikerne snarest bør innse ikke har noe med virkeligheten å gjøre.

Jannike Reymert